

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

2 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 162 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

ін., уважного аудіопрослуховання та аналізу різних інтерпретацій музичного твору видатними піаністами.

Важливою є також здатність до швидкої адаптації до різних інструментів при виконанні музичних творів, до умов аудиторій, сценічних майданчиків, здійснення регулярних виступів перед аудиторією, що дозволяє отримати досвід з саморегуляції, самоконтролю за своїми переживаннями, надає сценічної впевненості та досвіду комунікації з аудиторією. Студенту необхідно пам'ятати, що формування виконавської надійності в класі фортепіано є складним і тривалим процесом, який вимагає від музиканта постійної роботи над собою, підвищенню теоретичної обізнаності, формуванню інструментальних умінь та навичок, розвитку вольових якостей: цілеспрямованості, наполегливості, впевненості, сміливості, стабільності та ін.

Таким чином, успішне формування виконавської надійності майбутніх фахівців музичної освіти в класі фортепіано вимагає використання особистісно-орієнтованого підходу до кожного студента, створенню діалогічної атмосфери, позитивного взаємоповажного міжособистісного спілкування, врахування рівня його мотивації, піаністичної підготовленості, достатнього рівня розвитку музичних здібностей, надання продуманого репертуару.

Література

1. Балл Г. О. (2001). Поняття «особистісна надійність» у гуманістичній інтерпретації. Вісник НТУ «КПГ» № 3, кн. 1, 43–46.

2. Цагареллі Ю. О. (2008). Психологія музично-виконавчої діяльності: навчальний посібник, 368, <https://lanbook.com>

Ярослава Холоденко,
здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти,
факультет музичної та хореографічної освіти,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Ганна Реброва

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ФЕНОМЕНУ КОМУКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті розглядаються основні структурні компоненти комунікативної культури майбутніх учителів музичного мистецтва. Виявляються специфічні характеристики кожного з цих компонентів та доводиться їх необхідність для успішної професійної діяльності майбутніх

учителів музичного мистецтва. Визначено, що володіння комунікативною культурою майбутнім вчителям музичного мистецтва задовільняє питання професійної компетентності та успішної педагогічної діяльності.

Ключові слова: комунікативна культура, комунікативність, художньо-комунікативні вміння, педагогічна діяльність.

STRUCTURAL COMPONENTS OF THE PHENOMENON OF COMMUNICATIVE CULTURE OF PROSPECTIVE MUSIC TEACHERS

Abstract. *The article examines the main structural components of the communicative culture of future music teachers. The specific characteristics of each of these components are revealed and their necessity for the successful professional activity of future music teachers is proven. It was determined that future music teachers' possession of communicative culture satisfies the question of professional competence and successful pedagogical activity.*

Keywords: *communicative culture, communicativeness, artistic and communicative skills, pedagogical activity.*

XXI століття рахується століттям комунікації. Комунікація є невід'ємним аспектом життя кожної особистості, особливо гостро питання формування комунікативної культури постає перед фахівцями, професія яких полягає безпосередньо в спілкуванні та інтерактивній роботі з іншими людьми.

Концептуальні положення комунікативної культури фахівців викладено у працях таких сучасних авторів, як Н.І. Кантаржи, Л. Руденко, Г. С. Дегтярьова, Н. П. Ковальчук, В. В. Панченко, А. Хом'як.

Н.І.Кантаржи (2017) зазначає, що український вчений Л.А. Пономаренко виокремлює такі складові у комунікативній структурі майбутнього фахівця: індивідуально-особистісну, мотиваційно-вольову, соціально-комунікативну. До індивідуально-особистісної, на думку Н.І.Кантаржи (2017), Л.А.Пономаренко відносить: характер особистості, темперамент, критерії категоризації рис особистості, здібності тощо, а також особистісні орієнтири: цінності, моральність, ідеали, етичні норми та установки.

За Н.І.Кантаржи (2017) Л.А.Пономаренко до мотиваційно-вольової складової відносить: потреби в самоактуалізації, в спілкуванні/комунікативний контакт, в визнанні іншими людьми, в особистісному розвитку. Також відносить емоційно-вольові елементи: вміння контролювати свої емоції, врівноваженість та емоційна культура.

Також Н.І.Кантаржи (2017) зазначає, що Л.А.Пономаренко відносить до соціально-комунікативної складової – соціально-психологічний (об'єктивна оцінка себе та оточуючих, емпатія, рефлексивність, розуміння свого положення в суспільстві) та індивідуально-комунікативний «(взаємозв'язок, взаєморозуміння; вміння встановлювати і підтримувати контакт, зворотній зв'язок; мовна компетентність, культура мислення й мови, мовна активність; комунікативні знання, вміння і навички)» (Кантаржи, 24).

ЗМІСТ

Федорець, М., Сян Хаоран	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ УЧНІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	3
Тернова, А.	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ	7
Bersh, A.	MUSICAL VARIETY AS AN ARTISTIC PHENOMENON OF MODERN MASS CULTURE	10
Будаєва, А., Іригіна, С.	ФЕНОМЕН РИТМУ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СВІТУ ТА ЕСТЕТИЧНА КАТЕГОРІЯ	13
Касьяненко, Л.	ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	17
Lushtei, E.	JAZZ - MODERN DANCE AS A DIRECTION OF MODERN DANCE	19
Лонська, А.	ARTISTIC DEVELOPMENT OF FUTURE SPECIALISTS USING UKRAINIAN CHORAL ART	21
Новосадова, А.	КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ	24
Martyniuk, O.	PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF AUDIO-INTONATION CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF MUSICAL ART IN THE PROCESS OF PIANO TRAINING	26
Торшина, К., Линенко, А.	ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КЛАСІ ФОРТЕПІАНО	28
Холоденко, Я.	СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ФЕНОМЕНУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	31
Liulka, A.	IMPLEMENTATION METHODS OF DRAMATURGY PRINCIPLES IN CONTEMPORARY DANCE PRODUCTION: PEDAGOGICAL ASPECT	35
Шкрібтій, Д.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВТІЛЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ОБРАЗУ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ	39
Сакура, О.	ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (НА ПРИКЛАДІ ОПАНУВАННЯ АРІЇ «JE DORS SUR LES ROSES» З МЮЗИКЛУ «MOZART L'OPÉRA ROCK»)	41
Удич, М.	АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ	45
Яцюра, С.	ПОНЯТТЯ МУЗИЧНОГО АФЕКТУ: ЕТИМОЛОГІЯ ТА РОЗУМІННЯ	47
Ян Пенфей	ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ НАВИЧОК ВОКАЛЬНОЇ ОРФОЕПІЇ У ВИКОНАННІ КАМЕРНИХ ТВОРІВ НІМЕЦЬКИХ РОМАНТИКІВ	48